

Referanser: KM 6/14 og 5/13; KR 29/13

Saksdokumenter:

Utkast til høringsnotat fra Kirkerådet (versjon september 2014)

Høringssak om grunnleggende veivalg for den fremtidige kirkeordningen

Sammendrag

Kirkemøtet har bedt Kirkerådet fortsette arbeidet med en framtidig kirkeordning. Parallelt med forvaltningsreformen, hvor Den norske kirkes sentrale og regionale organer forventes å få større rettslig og økonomisk selvstendighet, forbereder Kirkerådet en sak til Kirkemøtet som gir anledning til å fatte vedtak om *grunnleggende veivalg* for indre ordninger som skal gjelde for kirken. Saken som her legges fram for Kirkerådet er utkast til et høringsnotat om grunnleggende veivalg.

Forslag til vedtak

Kirkerådet ber direktøren om å jobbe videre med og ferdigstille til Kirkerådets møte i desember i år et endelig utkast til høringsnotat – slik at Kirkerådet da kan godkjenne notatet.

Saksorientering

I Bakgrunn

Herværende sak er en oppfølging av vedtaket i sak KM 5/13. Punkt 4 i vedtaket lød:

«Kirkemøtet forutsetter at det som *et neste skritt* vedtas en kortfattet rammelo for Den norske kirke. Kirkemøtet ber Kirkerådet fortsette *arbeidet med en framtidig kirkeordning* som Kirkemøtet kan vedta når denne loven er vedtatt. Som ledd i prosessen bes Kirkerådet om så snart som mulig å forberede en sak til Kirkemøtet som gir anledning til å fatte vedtak om *grunnleggende veivalg*. Kirkemøtet er opptatt av at forståelsen av soknet som grunnenhet blir ivaretatt i arbeidet med en framtidig kirkeordning (kursiv her)»

Det *forutgående* skritt vedtakspunktet la til grunn, var opprettelsen av et nasjonalt rettssubjekt for Den norske kirke og overføring til dette av de statlige deler av den kirkelige virksomheten. Den 2. september i år fremla Kulturdepartementet et høringsnotat om dette, *Staten og Den norske kirke – et tydelig skille*. Departementets høring er en forberedelse til en lovproposisjon med henblikk på en revidering av kirkeoven.

Herværende sak kan plasseres i tid etter ovennevnte sak fra departementet. Horisonten er et fremtidig stadium i reformprosessen for Den norske kirke, der kirkeoven i mindre grad vil legge bindinger på hvilke indre ordninger som skal gjelde for kirken, jf. det Kirkemøtet kalte «en kortfattet rammelo for Den norske kirke». I nevnte høringsnotat fra departementet vises det til målsettingen om å utarbeide en helhetlig lov om tros- og livssynssamfunn, «hvor også en rammelovgivning for Den norske kirke inngår» (side 9).

Også saken om *Den norske kirkes grunnlag*, jf. KM 6/14, vil ha *preg av grunnleggende veivalg* – selv om det her er tale om et regelverk som Kirkemøtet ville kunne vedta allerede nå, i kraft av å være et eget trossamfunn. Saken om *Den norske kirkes grunnlag* er utenfor rammen til herværende høring, men innholdet i regelverket som skal bære dette navn, vil – på samme måte som den omtalte rammeloven – kunne legge føringer for innholdet i den øvrige kirkeordningen.

For ytterligere omtale av den sammenheng saken inngår i, vises det til utkastet til høringsnotat kapittel 1 og 2.

II Arbeidet med saken om de grunnleggende veivalgene

I et bredt anlagt saksfremlegg i KR 29/13 redegjorde direktøren for de kommende års reformarbeid med Den norske kirkes ordninger – herunder med omtale av samspillet mellom de statlige og kirkelige elementer i reformarbeidet.

Herværende sak er planlagt fremmet for Kirkemøtet i 2016 – etter en høring vinteren 2015, jf. fremdriftsplanen inntatt i sak KR 29/13.

Til tross for at høringsnotatet langt fra er ferdigstilt – heller ikke som utkast – får Kirkerådet det nå til første gangs behandling, slik at *rådet i en tidlig fase kan påvirke det videre arbeidet frem mot ferdigstillingen*. For at det skal kunne gjennomføres en høring fra tidlig vinter neste år, er det viktig at rådet allerede i desember får et tilstrekkelig grunnlag for å vedta høringsnotatet.

Der det fremlagte notatet inneholder tekst med *Kirkerådets foreløpige vurderinger*, er dette fiktivt – i den forstand at det kun er ment for nærmere utfylling av rådet selv. De vurderinger som er tatt inn, kan anses å være forslag og eksempler. Siden høringsnotatet er under utarbeiding, jf. ovenfor, bør det ikke treffes beslutninger om ordlyden i slike vurderingsmessige deler før under behandlingen i desembermøtet. Det vises til at det er viktig med rom til å jobbe videre også med de mer bakgrunnspregede delene av de enkelte kapitlene. Kirkerådets foreløpige vurderinger i høringsfremlegget må nødvendigvis *henge sammen med* disse bakgrunnstekstene. Denne sammenhengen og helheten i teksten kan først skapes når bakgrunnsdelene er ferdige. At Kirkerådets vurderinger også i det utsendte høringsnotatet skal være foreløpige, er for at Kirkerådet ikke skal binde seg i forkant av høringen, men stå fritt til å fange opp innspill fra høringsinstansene.

III Økonomiske/administrative konsekvenser

Sakens gjenstand tilsier at på stadiet for iverksettelse vil *valget av løsninger* ha betydelige konsekvenser av økonomisk og administrativ karakter. I noen grad kan det samme også gjelde ved forberedelsen til iverksettelsen.

De nødvendige utredninger av disse konsekvensene – herunder knyttet til de *ulike* alternative løsninger – vil komme i forkant av den eller de saker for Kirkemøtet der de nærmere ordninger skal vedtas.